

og Professor Madvig. Den saaledes forøgede Commission foretog sig først, deels at blive enig om en Plan for begge de omtalte Bærers Redaction og Udgivelse, hvilket i det Væsentlige er fæet, og navnlig, med Hensyn til Diplomatariet saaledes, at Planen for det første kun er lagt for Diplomer indtil Aar 1400; deels baade at paastjude Arbeidet for det danske Regestum diplomaticum, og at besørge det uddvidet til en endnu større Fuldstændighed ved Benyttelsen af flere, og deriblandt mange mindre bekendte og paa-agtede Kilder. Dette Arbeide er nu saavidt fremmet, at omtrent 300, tildeels vidtløftige Bærter, hvori Diplomer og Documenter af ovennævnte Natur findes trykte, ere giennemgaaede, og disse Actstykker (heved 12,000 i Tallet) saaledes ekstraherede, som Bærterets Plan medfører, samt Extracterne for en Deel bragte i chronologisk Orden. Dette sidstnævnte Arbeide, ligesom ogsaa tildeels Extraheringen, har været overdraget den af sit Skrift *«Danmark i Middelalderen Iste Hefte»* fordeelagtig bekendte Cand. S. Knudsen, Copist i det Kgl. Geh. Archiv. Commissionen for bemeldte to historiske Nationalbærterets Udgivelse tør saaledes have Haab om, at Trykningen af det danske Regestum diplomaticum i Aar, og maastee alt i tilstundende Foraar, vil kunne begynde. Bærterets Størrelse tør man antage, vil blive omtrent 100 Ark i stor Quart-format, og Trykningen at kunne fuldendes i en Tid af et Par Aar.

2.

**Samlinger af udenlandske Archiver til Danmarks Historie
under Kong Frederik den Tredies Regiering.**

Under en med Kongelig Understøttelse foretagen Reise i Udlandet i Aarene 1836–38 har Hr. Mag. P. W. Becker fundet Leilighed til i det kongelige svenske Rigsarchiv i Stockholm og det nederlandske Rigsarchiv i Haag, at tage Afskrifter af en stor Deel hidtil ubenyttede Documenter til Oplysning i den danske Historie, fornemmelig bestaaende af Rapportier fra de svenske og hollandske Ministre og andre diplomatiske Agenter ved det danske Hof, under Kong Frederik den Tredies Regiering. Disse Breve, der kaste meget Lys over Danmarks Deeltagelse i Europas Anliggender, og især over dets Forhold til Nabomagterne i det nævnte Tidrum, faae en forøget Vigtighed som en Kilde til Kundskab om det danske Hof og den danske Stats daværende Tilstand, om Landets statistiske Forhold, om Handelen, Krigsmagten, Næringsveiene og Sæderne. De indeholde ikke faa Oplysninger, som man forgievet søger andensteds, og selv der, hvor de kun stadfæste det tidligere Bekendte, kunne de undertiden være af Vigtighed som officielle Beretninger af Diebidner.

Flere udenlandske Forfattere have i den nyere Tid ved Hielp af lignende Kilder betydeligen forøget og berigtiget det historiske Stof; og blandt

dem ogsaa, med særdeles Interesse for vort Fædreland, Sverriges yndede og heldige Historiestriver, Professor N. Fryxell, i sine interessante, med megen Omhu og Skønsomhed udgivne „Handlingar hörande till Sveriges Historia, ur utrikes Archiver samlade,“ af hvis 3 udkomne Bind de 20 første allene indeholde Uddrag af danske Ministres Rapporter fra det svenske Hof i det 17de Aarhundrede, samlede i det Kgl. danske Archiv. — Til vor Historie er denne Art af Kilder endnu lidet benyttet; og da tillige den valgte Periode af den danske Historie overhovedet kun er lidet bearbejdet, vil en Samling, som den af Mag. Becker bebudede, saameget mere kunne giøre Regning paa Interesse i og udenfor Danmark. Man tør i øvrigt vente sig, at Udgiveren, (som har beregnet Værkets Størrelse til to Bind i stor Octav, hvert paa 35 Ark, hvis Pris tilsammen vil blive over 7 Rbdlr.), i at vælge Materialet til sine Uddrag vil følge en kritisk og velgiørende Sparsomheds Lov; da Gesandtskabsberetningen af den Art (hvilke vi dog ikke, med Udgiveren, ville kalde Actstykker) ofte indeholde meget overflødig, unyttigt eller for længe siden bekendt Stof; heller ikke fælden løse og upaalidelige Efterretninger. Imidlertid bebuder han, at ville giøre „de vigtigste Breve in extenso,“ andre i Udtog, og Alt i dansk Oversættelse. Dplysende Anmærkninger og et Register over Personer og Stednavne ville forøge disse Samlingers Brugbarhed. Det 1ste Bind tør ventes at udkomme i Aaret 1840.

3.

En ny Beskrivelse over Randers.

Da den 1804 udkomne, med fortient Bisald optagne „topographiske og oeconomiske Beskrivelse over Randers Kiøbstad,“ af Justitsraad S. A. Stadfeldt, allerede længe har været ude af Boghandelen, og Forfatterens høie Alder ikke tillader ham at tænke paa en ny Udgave eller Bearbejdelse: agter Amtsfuldmægtig C. Olsen i Randers, med Forfatterens Samtykke, at lægge det Stadfeldtske Værk til Grund for en ny Beskrivelse over Staden Randers, hvortil han længe har samlet Materialier. Skriftet er bebudet at skulle udgiøre 30 til 40 Ark i stor Octavformat. Det vil udkomme hefterviis, og Bogen komme til at bestaae af to Afdelinger: en archæologisk-historisk og en topographisk-statistisk; hvortil Forfatteren vil føie et Diplomatarium, og et Aftryk af det gamle Skrift: „Randers March“ (= marche), et Slags meget tarvelig Beskrivelse over Randers paa Vers af Præsten E. N. Randrop fra 1698, udgivet 1769 af J. M. Wintmølle.